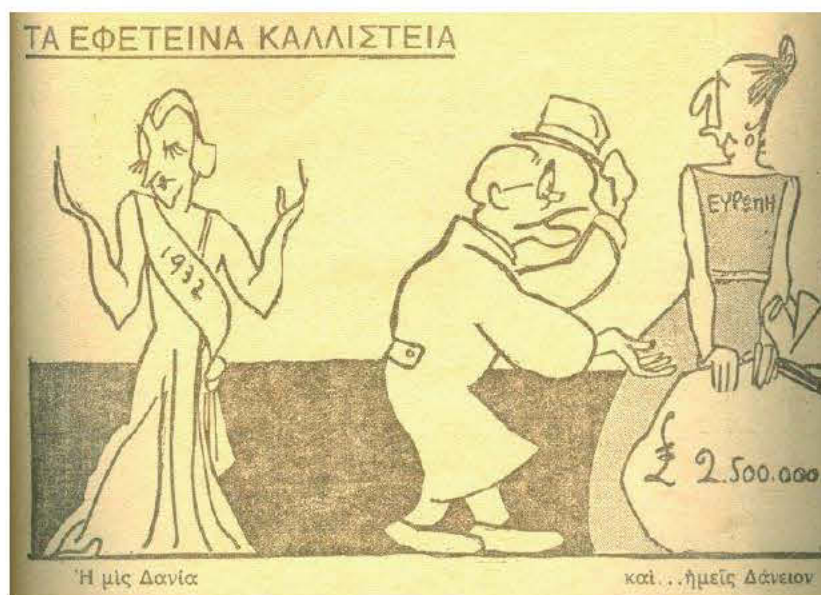

Γράφει ο Μπάμπης Ράκης - bambisrakis@cytanet.com.cy

ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Αριστερά: Αφίσα της Εποχής (1932) «Το γιλεκάκι». Πάνω: Η ιστορία επαναλαμβάνεται. Μαιάζει πολύ με την σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα. Γελοιογραφία του 1932 δείχνει τον πρωθυπουργό της Ελλάδας Ελευθέριο Βενιζέλο να παρακαλεί την Ευρώπη για δάνειο και την Ευρώπη σαν μια άσχημη γριά να τον κοιτά βλοσυρά. Πολύ έξυπνα ο σκιτσογράφος στην γυναικεία φιγούρα δεν αναφέρεται στην Ελλάδα αλλά την παρουσιάζει ως Μις Δανία, που ζητά... «Δάνεια»

Πάνω: Ο συνθέτης του τραγουδιού Σπύρος Ολλανθός. Αριστερά: Η ηθοποιός της εποχής Μαρίκα Νέζερ που μαζί με τον τενόρο Επιτροπάκη τραγούδησαν το «Το γιλεκάκι»

«Το γιλεκάκι που φορείς / εγώ το 'χω ραμμένο με πίκρες και με βάσανα / το 'χω φοδραρισμένο»

ΕΝΑ ΠΑΛΙΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΟ ΕΧΕΙ ΣΒΗΣΕΙ Ο ΧΡΟΝΟΣ

Αγαπυτέ αναγνώστη καλημέρα.

Θα σεργιανίσουμε για λίγο στα παλιά αναφέροντας ένα τραγούδι, που μπορεί σήμερα να μη το τραγουδά η νεολαία, όμως διατηρεί μέχρι τις μέρες μας την ζωντανία του, αφού ευτύχισε να τα ακούσαμε και από σύγχρονες μεγάλες φωνές του ελληνικού πενταγράμμου, όπως η Βίκυ Μοσχολιού και η Νανά Μούσχουρη κ.ά.

Πρόκειται για το γνωστό σε εμάς τους παλιούς «Το γιλεκάκι που φορείς», που στα χρόνια της νιότης μας το ακούσαμε να το τραγουδούν οι μεγαλύτεροι, σε στιγμές χαράς και γλεντιού, κρατώντας ένα ποτήρι κρασί. Το τραγούδι γράφτηκε και γυρίστηκε σε δίσκο το 1932. Την χρονιά εκείνη ορισμένοι από εμάς ίσως να μην είχαν γεννηθεί και αν είχαν γεννηθεί θα ήταν πολύ μικρά παιδιά.

Όπως γράφουν οι μελετητές του ελληνικού τραγουδιού, οι σίχοι ανήκουν στον Γιάννη Θεοδωρίδη, την μουσική έγραψε ο Σπύρος Ολλανθός και η εννοχρήστρωση ανήκει στον Νίκο Λαβράνο.

Η πρώτη εκτέλεση, όπως αναφέραμε, έγινε το 1932 σε συμμετοχή Μαρίκας Νέζερ και Πέτρο Επιτροπάκη. Ο δίσκος είχε μεγάλη επιτυχία.

Η Μαρίκα Νέζερ ήταν ηθοποιός (1906-1989) αδελφή του γνωστού ηθοποιού Χριστόφορου Νέζερ (1903-1995), ο δε Πέτρος Επιτροπάκης (1897-1997) λυρικός τενόρος, σημαντική μορφή του ελληνικού λυρικού

θεάτρου.

Δύο γνωστά ονόματα στον καλλιτεχνικό χώρο της εποχής εκτέλεσαν για πρώτη φορά ένα τραγούδι που θα γνωρίσει μεγάλες δόξες την εποχή του καθώς και αρκετά χρόνια αργότερα.

Ας ξαναθυμηθούμε τους στίχους του τραγουδιού:

Το γιλεκάκι που φορείς/εγώ το 'χω ραμμένο/με πίκρες και με βάσανα/ το 'χω φοδραρισμένο/
 Άντε το μαλώνω, το μαλώνω /άντε και ύστερα το μετανιώνω/άντε ρε το μαλώνω και το βρίζω/άντε ρε την καρδούλα ραγίζω/
 Φόρα το μικρό μου, φόρα το μωρό μου/ γιατί δεν θα το ξαναφορέσεις το άλλο πά/ για μετάξι έχω τα σγουρά σου τα μαλλιά/
 Σήκωσ' το γιλεκάκι μου/να δεις την ακιμιά μου/για σένα μου την δώσανε/ σ' ευχαριστώ, κυρά μου.

Ας δούμε παράλληλα και το πολιτικό κλίμα που επικρατούσε στην Ελλάδα του 1932.

Από την αφίσα της εποχής, δηλαδή της χρονιάς του 1932, που κυκλοφόρησε ο δίσκος: «Το γιλεκάκι», (την οποία αναδημοσιεύουμε στην σελίδα μας σήμερα) δείχνει καθαρά την οικονομική κατάσταση που βρισκόταν η πατρίδα μας τότε.

Χρέος και δάνεια-δάνεια και χρέος και εκβιασμοί από τους Ευρωπαίους δανειστές.

Η Βουλή των Ελλήνων την εποχή

Ο τενόρος Πέτρος Επιτροπάκης

εκείνη με τις συνεχείς συγκρούσεις των Βενιζελικών και των Βασιλικών, ήταν ήδη ένα πφαισείο έτοιμο να εκραγεί. Η έκρηξη θα γίνει λίγα χρόνια αργότερα για να σκορπίσει και να κάψει με την λάβα του, την ταλαίπωρη πατρίδα, και να ζήσει ο λαός μας, τις τραγικές συνέπειες της δικτατορίας του Ιωάννη Μεταξά.

«Το γιλεκάκι» σαν λαϊκό άσμα δεν είχε τίποτε το πολιτικό σημάδι ή μήνυμα. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι έφερνε «κάποιους καημούς της Σμύρνης». Όποιο και αν ήταν το κίνητρο του σιττουργού και σε προέκταση του συνθέτη το τραγούδι αυτό, ήταν «μια ευτυχής στιγμή», που σφράγισε την εποχή του. Εξάλλου το γιλέκο την εποχή εκείνη ήταν κάτι πολύ χαρακτηριστικό στην ανδρική εμφάνιση.

Το «Γιλεκάκι» παρτιτούρα

Φυσικά κάθε πλούσιος «καθώς πρέπει κύριος» έπρεπε να φορεί το γιλέκο του, όπου στην μικρή τσέπη έβαζε το μεγάλο στρογγυλό με καπάκι ρολόι του, που ήταν δεμένο με καδένα. Μα και ο φτωχός μεροκαματιάρης της γειτονιάς φορούσε το φτωχικό του γιλεκάκι του. Φυσικά δεν μπορούσε να έχει ρολόι με καδένα. Αλλά το γιλεκάκι ήταν το σήμα κατατεθέν της ανδρικής εμφάνισης.

Στο κόσμο της φτωχολογιάς κάποιο γυναικείο αγαπημένο χέρι το έραβε για αυτό και ταίριασε και το τραγούδι «το γιλεκάκι που φορείς εγώ στο έχω ραμμένο».

Το ερωτικό τραγούδι στην κάθε εποχή ήταν η έκφραση των συναισθημάτων των ανθρώπων. Ζωγράφιζε με λόγια και μουσική την ζωή, που τις περισσότερες φορές ήταν πονεμένη. Στην πορεία των αναμνήσεων «Στιγμές της Ζωής» θα επανέλθουμε την άλλη εβδομάδα με κάποιο άλλο τραγούδι για να μας θυμίσει τα δικά μας όμορφα νεανικά μας χρόνια.

Αυτά για σήμερα,

Μπάμπης Ράκης